

بابا فرید گنج شکر نے اخلاقیات نوں
انسانی جیون دی کنجی قرار دتا اے۔
گھل کے بیان کرو۔

تعارف :-

بابا فرید اسلام دے میلے تے اعلیٰ اخلاقی
اقدار رکھن والے صوفی سی۔ انہاں نے اپنی شاعری
وج اخلاقیات دا درس دتا اے۔ اسلام دی
تعلیمات وج اخلاقیات دا بھرواں درس موجود
اے جیہڑاں بابا فرید نے آسان پنجابی زبان وج
لوکاں تک پہنچایا اے۔ انہاں نے اپنی شاعری
وج غنور تے تکبر دی ننڈیا، جسیر شکر دا درس، اپنی
ذات دی نفی، رب دی یاد، آخرت دی فکر،
مرداشت تے حسن سلوک، دنیا دی بے ثباتی
تے سچائی دا درس دتا اے۔

بابا فرید گنج شکر :-

بابا فرید گنج شکر پنجابی ادب دے
دے بانی تے مڈھلے شاعرین۔ انہاں نے اپنی
شاعری دے ذریعے دھرتی تے اسلام دا پیغام پھیلایا۔
انہاں دا اصل ناں "مسعود" تے لقب "فرید الدین گنج
سی۔ اوہ 1188ء نوں ملتان دے شہر کوٹلیوال
وج جمال الدین دے گھر جے۔ انہاں نے مڈھلی
تعلیم اپنی والدہ لوکوں حاصل کیتے۔ انہاں دی
شاعری دا حصہ بابا گرو نانک نے اپنی کتاب
"نور منقہ" وج وی شامل کیتا اے۔ انہاں نے
اپنے اخلاق تے پیارو محبت نال ہر صفت دے بہت
سارے لوکاں نوں مسلمان کیتا اے۔

اخلاقیات دادرس

(1) غرور سے تکبر دیں دنیا،

شاعری دے ذریعے غرور سے تکبر دیں دنیا،
ایسی اس نے عاجزی سے انسان دی دادرس
دنا اسے مٹی نال بنے ہوئے بندے نور ایہ
زیب شیش دینا نہ اور اپنی حیاتی غرور سے
تکبر نال گزارے۔ قرآن پاک وحی اللہ تعالیٰ
فرماندے ہیں۔

”زمین سے ان کی بیڑے نہ چلے۔“

بابا فرید فرماندے ہیں کہ انسان نور جاویدا
کہ ٹوٹے ٹپے یعنی غرور تکبر، کینہ حسد سے بغض
نور ختم کرے عاجزی سے انسان دی اختیار کرے
کیونکہ ایہ سب کچھ اللہ تعالیٰ نور دی پسند نہیں۔

میں میدان صاف کر، ٹوٹے ٹپے لا
اے مول نہ اوسی، دوزخ سندی بھلا

(2) صبر شکر دادرس

بابا فرید نے ہر حال وحی
انسان نور صبر شکر سے قناعت پسندی دادرس
دنا اسے اور فرماندے ہیں کہ انسان نور جاویدا
اسے کہ ہر حال وحی اللہ تعالیٰ دی رضا وحی راضی
رہے کسی دوسرے نور حسد نہ کرے۔

روکھی سوکھی کھائے، بھڑاپانی دی
فرید اویکھ پرائی چو پٹری، نہ ترستا بھل جی

Date: _____

Day: _____

3) نماز دادرس:

بابا فرید نماز با بندی ہمال نے
جامعہ ادر دے میں۔ ایسے لئی انہاں نے لوکاں
نوں دی غازی ادائیگی دی تہنیں کہتی۔ غازی
اسلام کا اہم رکن اے تہ قرآن پاک فتح کئی وار
غازی حکم آتا اے غازی انسان نوں سرائی تے
حیاتی نوں تو فکری اے۔ ایسے نوں عداوت
غازی نوں جنت دی کہی فرید دتا لیا اے۔ بابا فرید
فرماندے میں۔

اٹھ فرید او فوساج، صبیح نماز گزار
جو سر سائیں نہ نویں، سو سرکپ اتار

عارف عبدالحق اپنی کتاب سر پڑ چول وچ
لکھدے میں کہ بابا جی نے اپنی ساری حیاتی
کری دی غازی وچ غفلت نیں ورتی سی۔

4) میں دی نفی:

بابا فرید دی شاعری دی
سب توں جنگی گل ایہ کہ اودہ "فرید" کہہ کے
اپنے آپ نوں نصیحت کر کے لوکاں نوں سمجھاندے
نیں۔ اودہ فرماندے میں کہ اپنے تباہواں دی
وجہ توں زندہ کالایا اے لیکن لوک سینوں
درویش کہندے میں۔ ایہ اپنی ذات دی
نفی دی سب توں وڈی مثال اے۔

کالے میڈے کپڑے، کالا میڈا اولیس
لنایں بھر یا میں پھراں، لوک کہیں درویش

Day 5 آخرت دی فکر:

بابا فرید نے آخرت دی فکر دل دی توجہ دلائی اے۔ اوہ کہندے نیں کہ ایس دنیا وچ ہمیشہ کسی وی شیئر رہنا۔ انسان نور جاویدا اے کہ اپنے دنیا وچ آں دامن مقصد پورا کرے تے آخرت گنتی تیاری کرے۔

وکیہ فرید اجو حقیا تری داڑھی ہوئی بھور
اگاں نیڑے اگیا، پچھاں رہ گیا دور

6 سچائی دا درس:

بابا فرید گنج شکر اپنی شاعری دے ذریعے انسان نوں سچائی دا درس دیندے نیں۔ اوہ کہندے نیں کہ انسان نوں جھوٹ دی راہ چھڈ کے سچ نوں لے لینا جاویدا اے۔

سچ دھم بولیے، جھوٹ نہ بولیے
جو سر دسلے، واٹ فریداں بولیے

7 حسن سلوک تے برداشت دا درس:

بابا فرید نے انسان نوں دو جیاں دی کل برداشت کرنا دی ترغیب دتی اے۔ اوہ کہندے نیں کہ مٹے جواب دینا نال انسان عقلمند نیں اگھیا جاندا۔ قرآن پاک وچ اللہ تعالیٰ دا ارشاد اے:

”رحمن دے بندے اوہ نیں جیہڑے زمین تے عاجزی تے نرمی نال شروع تے جہدوں جاہل انہاں نال کوئی گل کرن لگدن تے اوہ کہندے نیں سلام ہووے۔ (القرآن)“

add more arguments in this part.

Date: _____

Day: _____

مکدی گل: مکدی گل ایہہ بابا فرید

نہ صرف صوفی تے ولی سر بلکہ ال وڈے
شاعر تے مبلغ وی سر۔ انہاں نے اپنی سناری
دے ذریعے اخلاق دا پیغام دتا اے۔ بقول خیراں سید:

”بابا فرید نے اخلاق نوں سکھایا ہے کسے دار نوں
بناوے لئی کوشش کیتی اے۔ انہاں دا
ایہہ طریقہ ہر مومن تے کافر دے دل نوں
مولا لیندا اے۔“